

Lähtettäjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

13.05.2025

2025-1-000-38413-1

Vastaanottaja / Mottagare

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

HAKIJA

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

karhu

3 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

karhu

13.5.2025 - 12.6.2025

Hakemusalue:

Pinta-ala

250000 ha

Alueen sanallinen
määrittely

Koko näätämön paliskunnan alue, muddusjärven paliskunnasta pohjois osa, vaijoki kaldoaivin aidasta iijärven eteläpään, iijärveltä siuttajoen erotus aidalle laidunkierroaitaa pitkin, siuttajoen tietä alas maantielle ja maantietä näätämön rajaan. Vätsärin paliskunnasta Sevetin länsirantaa jäniskoskelle ja siitä tietä myöten näätämöön.

Poikkeusperusteet:

KARHU

Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:

-porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

Haen lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti:

Haen lupaa pyyntitarkoituksessa hätyyttää ja jäljittää ilma-aluksella taikka maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla karhuja.

Haen lupaa ampuu ilma-aluksesta ja maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta ja näiden suojasta tai välittömästi pysäyttämisen jälkeen.

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmistä koskevista kielloista seuraavasti:

Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja

pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:

Yöammuntaa varten tarkoitetut tähtäyslaitteet, jotka elektronisesti suurentavat tai muuttavat kuvaa; keinotekoiset valonlähteet ja kohteita valaisevat laitteet sekä peilit ja muut häikäisevät laitteet; ääntä synnyttävä koneellinen laite

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Haen lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

Metsästysase voi olla ladattu ja välittömästi ampumavalmiina ilma-aluksessa ja moottorikäyttöisessä ajoneuvoissa

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- karhu: Pyynnin tehostamiseksi ja kustannusten pienentämiseksi sekä pyydetävän eläimen kärsimysten minimoimiseksi.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- karhu: 4800 €

Selvitys vahingosta:

- karhu: Laskennassa käytet arvot siitovaatimet x3 1600e/kpl , tokassa käyty joka päivä mutta kolme karhua silti tulleet tokan sisälle välittämättä kelkka liikenteestä. Raatojen sijainnista joka suuntaan on kantavia vaatimia jotka alkavat ja ovat jo alkaneet vasomaan. Karhut ovat porojen muuttoreitin varrella kun porot muuttavat luontaisen laidunkierron mukaisesti tunturialueille vasomaan nyt keväällä. Tulevia vahinkoja on mahdotonta estää kun lumet sulavat eikä yhden Karhun poistamisella ole suurta merkitystä jos kaksi vielä jää pyytämään vasovia vaatimia ja vasta syntyneitä vassoja. Tuommoinen kolmikko tulee aiheuttamaan kohtuuttoman suuret vahingot nyt vasonnan aikaan.

Keino tai toimenpide:

- karhu: Muuta kilometri etelään ja pohjoiseen kulkee kelkkareitit eikä välitä niistä. Tokassa käyty joka päivä ja silti tulevat suoraan tokkaan.

Toimenpiteen vaikutukset:

- karhu: Ei vaikutusta

Poikkeuslupan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- karhu: 15

Kuvaus käyttäytymisestä:

- karhu: Pelkästään Näätämöjoki vuomassa oli metsästäjien mukaan viime syksynä 5-6 eri karhua. Tekivät niin paljon vahinkoja että metsästäjät eivät uskaltaneet enää lähteä pyytämään kun poron raatoja oli niin paljon että olisi mahdollista tulla syytetyksi haaskapyynnistä. Joten metsästyspaine oli olematon. Lisäksi tunturissa nähtiin tokan laidalla viime kesänä kesäkuun puolivälin paikkeilla MHn edustajan kanssa kotkalennolla kopterista 3 karhua kesätokan vieressä. 2800 porosta noin 400 raavasta katosi viime kesän aikana karhujen ja susien takia Lisäksi siihen lisätään vasat joita on kadonnut 700-1000kpl.

Välitoimenpiteet

13.5.2025 Täydennys, Sähköposti

Hakija on pyynnöstä täydentänyt hakemusta sanallisen hakemusalueen kuvauksen sijaan karttaliitteellä.

13.5.2025 Vastaus, Sähköposti

Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen on toimittanut pyydetty tiedot.

13.5.2025 Tietopyyntö, Sähköposti

Suomen riistakeskus on pyytänyt tietoja Inarin kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle ilmoitetuista karhun aiheuttamista porovahingoista hakemusalueella.

13.5.2025 Selvitys, Puhelin

Hakijalta on puhelimitse pyydetty selvitystä siitä mitä on tarkoitettu menetelmäpoikkeuksien osalta haettavaksi. Hakija tarkensi, että hakee poikkeusta moottorikelkan ja helikopterin käyttöön.

13.5.2025 Muu, Sähköposti

Vätsärin ja Muddusjärven paliskuntien poroisännät ovat toimittaneet valtakirjat, joilla Näätämön paliskunta voi hakea poikkeuslupaa karhun tappamiseen myös heidän paliskuntien alueelle.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeusluvan seuraavasti:

Karhu 1 kpl 14.5.2025 - 29.5.2025

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 2 kohta: viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Poikkeusluvalla voidaan pyydystää yksi erityisen merkittäviä porovahinkoja aiheuttanut karhu edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeuslupa-alue: Päätöksen liitteenä olevaan karttaan merkitty lupa-alue

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista seuraavasti: karhun pyynnissä saa käyttää metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien estämättä maalla kulkevaa moottorikäyttöistä ajoneuvoa (moottorikelkka) ja ilma-alusta (helikopteri) eläimen hätyyttämiseen ja jäljittämiseen sekä ampua maalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta (moottorikelkka) tai ilma-aluksesta (helikopteri) tai niiden suojasta.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä seuraavasti: karhun pyynnissä on sallittu keinotekoiset valonlähteet ja kohteita valaisevat laitteet.

Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää hakijalle metsästyslain 41 §:n 3 momentin nojalla luvan poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä seuraavasti:

metsästysasetta saa kuljettaa maastossa metsästyslain 35 §:n 3 momentin estämättä maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla (moottorikelkka). Moottorikelkassa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta karhun välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) ja ilma-aluksessa (helikopteri) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan.

Suomen riistakeskus ei ole myöntänyt poikkeusta metsästyslain 33 §:ssä säädetystä yöammuntaa varten tarkoitetuista tähtäyslaitteista, jotka elektronisesti suurentavat tai muuttavat kuvaa, ei peilejä ja muita häikäiseviä laitteita, eikä ääntä synnyttävää koneellista laitetta koskien.

Ehdot

Tämän poikkeuslupan nojalla voidaan pyytää päätös -kohdassa rajatulla lupa-alueella edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Pyynti tulee kohdistaa vahinkoja aiheuttavaan karhuyksilöön. Tämä tulee varmistaa siten, että pyynti aloitetaan ja kohdistetaan karhuyksilöön, jonka voidaan todeta olevan edelleen kyseisen yksilöidyn karhun aiemmin tappamalla tuoreella poron raadolla tai raadon välittömässä läheisyydessä tai sen jäljet löytyvät ja johtavat mainitulta paikalta pois.

Poikkeuslupa ei koske naaraskarhua, jota vuotta nuorempi pentu tai pennut seuraa. Poikkeuslupa ei koske myöskään karhun vuotta nuorempaa pentua.

Poikkeuslupan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Luvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että päätös ei oikeuta poikkeamaan aseiden käyttöä ilma-aluksessa mahdollisesti säätelevästä muusta lainsäädännöstä ja määräyksistä.

Poikkeuslupan käyttötarkoituksen vuoksi lupaa ei saa käyttää kaupallisessa tarkoituksessa.

Poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyslain 30 §:n perusteella metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia.

Metsästysasetuksen 23 §:n 3 momentin mukaan karhun, suden, ahman ja ilveksen metsästyksen johtajan tulee 1) suunnitella käytännön metsästystapahtumat; 2) antaa metsästykseseen osallistuville tarvittavat määräykset metsästyksestä ja siinä noudatettavista turvallisuustoimenpiteistä; sekä 3) huolehtia, että poikkeuslupan ehtoja ja metsästystä koskevia säännöksiä noudatetaan.

Metsästysasetuksen 23 §:n 5 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Poikkeusluvan nojalla pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava Lapin poliisilaitokselle kirjaamo.lappi@poliisi.fi sekä pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi ja Lapin rajavartiostolle joke.lr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle janne.kaikkonen@metsa.fi ennen pyyntiin ryhtymistä. Lisäksi jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava asianomaiselle poliisilaitokselle sähköpostilla osoitteisiin kirjaamo.lappi@poliisi.fi ja pyyntiinlähtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi sekä Lapin rajavartiostolle sähköpostitse osoitteeseen joke.lr@raja.fi sekä Metsähallituksen erätarkastajalle osoitteeseen janne.kaikkonen@metsa.fi. Lisäksi jokaisen pyyntipäivän jälkeen tulee tehdä ilmoitus metsästyksen päättymisestä edellä mainituille tahoille.

Mikäli metsästysalue ulottuu rajavyyhykkeelle, tulee huolehtia rajavyyhykeluvan hakemisesta Suomi.fi -palvelun kautta hyvissä ajoin ennen metsästyksen aloittamista.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 32 §:n 1 ja 2 momenttien ja 35 §:n 2 ja 3 momenttien estämättä yhteensä enintään kymmentä (10) moottorikelkkaa sekä yhtä (1) helikopteria.

Moottoriajoneuvossa ja ilma-aluksessa moottorin käydessä metsästysaseen on kuitenkin oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan lukuun ottamatta karhun välitöntä lopettamistilannetta.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että moottorikäyttöisen ajoneuvon käyttö maastossa edellyttää maanomistajan lupaa.

Poikkeuslupa oikeuttaa käyttämään pyynnissä metsästyslain 33 §:n estämättä keinovaloa.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja poikkeuksia pyynnissä ja eläimen tappamisessa on sallittu käyttää ainoastaan metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä sallittuja pyyntivälineitä ja -menetelmiä.

Poikkeusluvan nojalla saaliiksi saatu karhu kuuluu valtiolle ja se on toimitettava Luonnonvarakeskukselle oheisena liitteenä olevan ohjeen mukaisesti. Poikkeusluvan saajan on otettava yhteyttä Luonnonvarakeskuksen suurpetotutkimukseen asiasta sopimiseksi.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, poliisille, Lapin rajavartiostolle ja Metsähallituksen erätarkastajalle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus on tehtävä Suomen riistakeskukselle ensisijaisesti oma.riista.fi -palvelussa tai jos sen käyttäminen ei ole mahdollista, niin vaihtoehtoisesti sähköpostilla Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle osoitteeseen lappi@riista.fi. Ilmoitus poliisille toimitetaan sähköpostilla osoitteisiin kirjaamo.lappi@poliisi.fi, pyyntiinlahtoilmoitukset.oulu@poliisi.fi; Lapin rajavartiostolle osoitteeseen joke.lr@raja.fi; sekä Metsähallituksen erätarkastajalle sähköpostilla osoitteeseen janne.kaikkonen@metsa.fi

1)ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi, taikka

2)jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, ensimmäisenä arkipäivänä poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä.

Ilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, saalisyksilö, sen

sukupuoli, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi tulee ilmoittaa ampujan nimi ja metsästäjännumero.

Lisäksi on tehtävä välittömästi tekstiviestillä saalisilmoitus Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle, Metsähallituksen erätarkastajalle ja Lapin rajavartiostolle. Tekstiviestillä on ilmoitettava, kun karhu on saatu saaliiksi ja tieto pyynnin aloituspaikasta. Suomen riistakeskus Lapin puhelinnumero 029 431 2124, Metsähallituksen erätarkastajan puhelinnumero +358405322663, Lapin rajavartioston puhelinnumero +358504561402.

Metsään haavoittuneena jääneestä karhusta on viipymättä ilmoitettava poliisille ja Suomen riistakeskuksen Lapin aluetoimistolle.

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset

Karhu on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädetyin edellytyksin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan karhua koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Suomen riistakeskus voi 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa sekä 41 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädetyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä ja 35 §:ssä säädetyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä sekä 51 §:n 1 momentissa säädetyistä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu karhu kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeusluvan edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan

poikkeuslupan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeuslupan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaan liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1–3 kohdassa säädettyjä poikkeuslupan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:

- 1) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko maassa ja karhun, suden, ilveksen ja ahman kohdalla myös lajin biologiset ominaispiirteet,
- 2) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella,
- 3) tarvittaessa viranomaisen, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeuslupan hakuperusteeseen ja
- 4) metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa turvattavan lajin kanta maakunnassa ja koko maassa sekä lajin biologiset ominaispiirteet ja lajin elinvoimaisuuteen liittyvät uhat.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 4 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on 1 momentissa säädetyksi lisäksi poikkeuslupan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä muiden tyydyttävien ratkaisujen mahdollisuus. Muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei pidetä karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeuslupan kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a–41 d §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät. Jos vahinkoa tai uhkaa aiheuttavan karhu-, susi-, ilves- tai ahmayksilön tunnistaminen ei sääolosuhteista, lajin biologisista ominaispiirteistä tai muusta perustellusta syystä johtuen ole mahdollista, voidaan poikkeuslupa myöntää kohdentamatta poikkeuslupaa tiettyyn yksilöön.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnettyssä ahmaa, karhua, ilvestä, saukkoa ja sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyöhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentissa säädetään, että metsästyslain 41 a §:n 1 momentin nojalla myönnetty ahman, ilveksen, karhun, saukon tai suden tappamista koskeva poikkeuslupa on voimassa enintään 31 vuorokautta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 1 momentin mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, saukon ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeusluvan voimassaolon päättymisestä. Lisäksi 3 momentin mukaan ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:ssä säädetään siitä, että saalisrekisteriin on ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjänumero.

Metsästyslain 30 §:n 1 momentin mukaan hirvieläimen pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästykseseen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästykseseen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Metsästyslain 30 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä.

Metsästysasetuksen 23 §:n 6 momentin mukaan seuruemetsästyksessä on joko metsästyksen johtajan tai varajohtajan oltava läsnä. Metsästyksen johtajan tai varajohtajan ei kuitenkaan ole oltava läsnä, jos metsästys tapahtuu vahtimalla. Seuruemetsästyksellä tarkoitetaan metsästystapahtumaa, jossa on läsnä useampi kuin yksi metsästäjä.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Asianomaisesta rajoittamisesta säädetään tarkemmin Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella poikkeusluvan ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta karhun metsästyksestä metsästysvuonna 2024–2025 (451/2024). Asetus on voimassa 2.7.2024–31.7.2025.

Poikkeusluvalla sallittavasta karhun metsästyksestä metsästysvuonna 2024–2025 annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa ei ole annettu suurinta sallittua saalismäärärajoitusta karhun metsästykseseen koskien metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1–3 kohdan perusteella myönnettäviä poikkeuslupia. Näin ollen Suomen riistakeskus voi myöntää poikkeuslupia mm. erityisen merkittävien porovahinkojen estämiseksi tai muissa EU:n luontodirektiivin mahdollistamissa tilanteissa. Tapauskohtaisesti on kuitenkin harkittava ennen päätöksen tekemistä, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ja haittaako metsästys suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai sen saavuttamista.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut karhukannan hoitoa Suomen karhukannan hoitosuunnitelmassa. Karhukannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 07.07.2022.

SUOTUISA SUOJELUTASO

Poikkeusluvalla ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta karhun

metsästyksestä metsästysvuonna 2024-2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 1 §:ssä säädetään metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettujen poikkeuslupien ja sanotun asetuksen 2 §:ssä tarkoitettun alueellisen kiintiön perusteella saaliiksi saatujen karhuyksilöiden suurin sallittu määrä. Määrä saa olla enintään 224 yksilöä.

Edellä tarkoitettu asetus annetaan vuosittain. Asetuksen perustana on kulloinkin Luonnonvarakeskuksen antamat karhua koskevat kantatiedot. Näin ollen asetuksen nojalla sallittavan pyynnin osalta on otettu huomioon se, että mahdollisesti myönnettävien poikkeuslupien nojalla tapahtuva pyynti ja saatu saalis asetettujen ylärajojen puitteissa ei vaaranna poikkeamisen kohteena olevan lajin suotuisaa suojelun tasoa tai sen saavuttamista.

Poikkeuslupan ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta karhun metsästyksestä metsästysvuonna 2024-2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen liittyvässä muistiossa (Dnro VN/15601/2024) todetaan, että : "Asetuksessa ei rajoiteta metsästyslain 41 a §:n 1 momentin mukaisten vahinkoperusteisten poikkeuslupien myöntämistä. Vahinkoperusteisia lupia ei ole muutenkaan viime vuosina haettu kuin muutamia erittäin merkittäviä porovahinkoja ja erittäin merkittäviä mehiläisvahinkoja aiheuttaneille karhuille."

Ehdotuksessa valtioneuvoston asetukseksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (VN/8175/2024), todetaan että : "Asetusehdotuksen tavoitteena on parantaa erityisesti suden, karhun ja ilveksen suojelun ja kannanhoidon kansallista hyväksyttävyyttä ja sosioekonomista kestävyttä luontodirektiivin 2.3 artiklan edellyttämällä tavalla. Tähän pyritään lisäämällä EU:n tuomioistuimen sekä Suomen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännön asettamissa rajoissa joustavuutta erityisesti suurpetojen ns. vahinko- ja turvallisuusperusteisten poikkeuslupien myöntämiseen. Poikkeuslupakäytäntöjen sujuvoittamisella pyritään parantamaan edellytyksiä suurpetojen poistolle erityisesti vahinko- ja turvallisuusperusteisilla luvilla."

Unionin tuomioistuimen asiassa (koski sutta) C-342/05 (komissio v. Suomi) 14.6.2007 antaman tuomion 29 kohdan mukaan ei ole suljettu pois, että vähäisen yksilömäärän tappaminen ei vaikuta luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tavoitteeseen, joka on susikantojen suotuisan suojelun tason säilyttäminen niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tuomion mukaan tällainen vähäinen poikkeus on asianomaisen lajin kannalta neutraali (ks. myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu taltionumero 1723, 28.5.2014).

Suomen riistakeskus katsoo, että päätöksen mukaisella poikkeamisella ei haitata suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Luonnonvarakeskus seuraa Suomessa karhun suojelun tasoa luontodirektiivin 11 artiklassa edellytetyllä tavalla. Suomessa karhu on aina rauhoitettu. Luontodirektiivin lajiraportoinnissa jaksolla 2013-2018 karhun suojelun tason arvioidaan olevan kaikilla eri osa-alueilla suotuisa niin boreaalisella kuin alpiinisella vyöhykkeelläkin.

Suomen suurpetokantojen hoito perustuu hoitosuunnitelmiin, jotka on

valmisteltu ottaen huomioon EU:n luontodirektiivin ja perustuslain sekä muun lainsäädännön vaatimukset ja yhteen sovittamalla paikallisen väestön näkökulmia laajan kansalaisten osallistamisen avulla. Suomen karhukannan hoitosuunnitelmassa (2022/11) ei ole asetettu tavoitetta poronhoitoalueen karhukannan koolle. Toimenpiteissä on todettu karhun aiheuttamien vahinkojen vähentäminen vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla ja karhun kiintiömetsästyksellä (ns. keskeytysmetsästys).

Luonnonvarakeskuksen viimeisimmän arvion mukaan (Karhukanta Suomessa 2024 Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 33/2025) Suomen karhukannan yksilömäärän arvioidaan olleen vuonna 2024 noin 8 % suurempi kuin vuonna 2023. Vuoden 2024 havaintoaineistoon pohjautuva ennuste karhujen kokonaisuksilömäärästä ennen metsästyskautta 2025 on 2367 (90 % todennäköisyysväli 2062–2745) yksilöä.

Vuoden 2024 arvio ja ennuste vuodelle 2025 on tuotettu poronhoitoalueen ulkopuoliseen

Suomeen uudella populaatiomallilla, joka huomioi aikaisempaa paremmin karhun populaatiobiologian sekä havainnointiin liittyvän epävarmuuden. Uusi malli on aiempaa mallia vähemmän herkkä yksittäisen vuoden pentutuotolle ja kyseisenä vuonna vallitseville havainnointiolosuhteille. Poronhoitoalueen arvio on tuotettu samoilla periaatteilla kuin edellisten vuosien arviot, sillä uusi malli ei vielä huomioi poronhoitoalueen erityispiirteitä.

Suomessa oli syksyllä 2024 ennen metsästyskauden alkua arviolta 2084 karhua (90 % todennäköisyysväli: 1816-2375). Näistä 1815 (1547-2105) karhua sijaitsi poronhoitoalueen ulkopuolella ja 269 (239-287) poronhoitoalueella.

Vuotta aiemmin (ennen metsästyskautta 2023) karhuja arvioitiin olleen koko maassa 1952 (1721–2178). Kanta-arviomallin mukaan karhujen lukumäärä oli 99 prosentin todennäköisyydellä suurempi kuin ennen metsästyskautta 2023, josta voidaan päätellä, että vaikka karhukannan absoluuttisesta tasosta on epävarmuutta, on kannan kehityssuunta kuitenkin selvä.

Uuden kanta-arviomallin käyttäminen poronhoitoalueen ulkopuolella on muuttanut käsitystä karhukannan kehityksestä. Karhukanta on uuden arvion mukaan vahvistunut melko tasaisesti vuodesta 2004 lähtien, joskin kannankehityksessä on ollut myös laskuvaiheita, joista viimeisin ajoittuu vuosille 2021–2022 (Kuva 1). Syksyllä 2023 karhukannan arvioitiin palautuneen vuoden 2020 tasolle. Tämän jälkeen kanta on kääntynyt voimakkaampaan kasvuun. Uuden populaatiomallin mukaan kanta kasvoi noin 8 % vuodesta 2023 vuoteen 2024.

Poronhoitoalueella käytetään edelleen samaa mallia, kuin aikaisempinakin vuosina. Aikaisemmissa kanta-arviossa arvio karhukannan runsaudesta ja pentutuotosta pohjautuu petoyhdyshenkilöiden kalenterivuonna kirjaamiin karhun pentuehavaintoihin. Pentuehavainto tarkoittaa havaintoa, jossa on tavattu emo ja alle vuoden ikäinen jälkeläinen. (Karhukanta Suomessa 2023. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 19/2024). Tuoreimmassa kanta-arviossa (Karhukanta Suomessa 2024 Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 33/2025) määritetty pentuemäärä on Lapissa kehittynyt seuraavasti: 2020;10, 2021;6, 2022;12, 2023;13, 2024;12. Näin ollen voidaan todeta karhukannan olevan alueella vakaa, kun viiden vuoden keskimääräinen pentuemäärä on 10,6 pentuetta.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on todennut päätöksessään (2066/2023, annettu 7.12.2023), että poikkeusluvut eivät ole vaikuttaneet ilveksen suojelun tasoon, vaikka poronhoitoalueella yksittäisen poikkeusluvan vaikutukset voivat olla suuremmat useista poikkeusluvista ja ilvesten vähäisestä määrästä johtuen. Ratkaisun mukaan, kyseessä olevana metsästysvuonna poronhoitoalueella tapettujen ilvesten määrä ei ole poikennut aikaisempien vuosien määristä.

Vaikka yllä mainittu päätös koskeekin ilvestä, voidaan päätöstä soveltaa oikeuskäytäntönä karhunkin osalta.

Edellä olevasta yhteenvedosta todettakoon, että maa- ja metsätalousministeriö tarkastelee vuosittain Suomen karhukannan tilaa karhun metsästyksen antamansa asetuksen yhteydessä. Tämä mahdollistaa nopean reagoinnin, mikäli karhukannan tilassa tapahtuisi odottamattomia muutoksia.

Karhukannan tila on Suomessa suotuisa. Lisäksi tämä päätös koskee yhtä yksittäistä eläintä, mikä on tuomioistuinten ratkaisujen mukainen vähäinen poikkeus ja asianomaisen lajin kannalta neutraali.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että päätöksen mukaisella poikkeamisella ei haitata lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KANTA HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA, MAAKUNNASSA SEKÄ KOKO VALTAKUNNASSA

Edellä tarkoitetun Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan Suomessa oli syksyllä 2024 ennen metsästyskauden alkua arviolta 2084 karhua (90 % todennäköisyysväli: 1816-2375). Näistä 1815 (1547-2105) karhua sijaitsi poronhoitoalueen ulkopuolella ja 269 (239-287) poronhoitoalueella.

Suomen karhukannan hoitosuunnitelmassa (2022/11) ei ole asetettu tavoitetta poronhoitoalueen karhukannan koolle. Toimenpiteissä on todettu karhun aiheuttamien vahinkojen vähentäminen vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla ja karhun kiintiömetsästyksellä (ns. keskeytysmetsästys). Lapin alueella karhukannan taso on RKTL:n ja Luonnonvarakeskuksen kanta-arvioiden perusteella säilynyt varsin vakaana koko 2000-luvun.

Poronhoitoalueella käytetään edelleen samaa populaatiomallia, kuin aikaisempinakin vuosina. Aikaisemmissa kanta-arviossa arvio karhukannan runsaudesta ja pentutuotosta pohjautuu petoyhdyshenkilöiden kalenterivuonnakirjaamiin karhun pentuehavaintoihin. Pentuehavainto tarkoittaa havaintoa, jossa on tavattu emo ja alle vuoden ikäinen jälkeläinen. (Karhukanta Suomessa 2023. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 19/2024). Tuoreimmassa kanta-arviossa (Karhukanta Suomessa 2024 Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 33/2025) määritetty pentuemäärä on Lapissa kehittynyt seuraavasti: 2020;10, 2021;6, 2022;12, 2023;13, 2024;12. Näin ollen voidaan todeta karhukannan olevan alueella vakaa, kun viiden vuoden keskimääräinen pentuemäärä on 10,6 pentuetta.

Hakemusalueelta on riistavahinkorekisterin perusteella kirjattu kuluvalta metsästysvuodelta yksi karhuhavainto kolmesta karhusta.

Hakemukseen kuuluvien paliskuntien alueelta on riistavahinkorekisteristä saatujen tietojen mukaan ilmoitettu 44 karhun tappamaa poroa kuluvalta metsästysvuodelta.

Hakemusalueelta on ilmoitettu riistavahinkorekisterin ja Inarin maaseutuelinkeinoviranomaisen tietojen perusteella kolme karhun tappamaa poroa, joiden arvioitu tappopäivämäärä on 9.5.2025-11.5.2025 väliseltä ajalta.

Hakemuksen mukaan hakemusalueella on viisitoista karhua. Hakija on myös todennut, että: "Pelkästään Näämäjoki vuomassa oli metsästäjien mukaan viime syksynä 5-6 eri karhua. Tekivät niin paljon vahinkoja että metsästäjät eivät uskaltaneet enää lähteä pyytämään kun poron raatoja oli niin paljon että olisi mahdollista tulla syytetyksi haaskapyyntistä. Joten metsästyspaine oli olematon. Lisäksi tunturissa nähtiin tokan laidalla viime kesänä kesäkuun puolivälin paikkeilla MHn edustajan kanssa kotkalennolla kopterista 3 karhua kesätokan vieressä. 2800 porosta noin 400 raavasta katosi viime kesän aikana karhujen ja susien takia. Lisäksi siihen lisätään vasat joita on kadonnut 700-1000kpl."

LAJIN BIOLOGISET OMINAISPIIRTEET

Karhukannan hoitosuunnitelman taustaosiossa (VN/15339/2022) todetaan seuraavaa.

Pentuehavaintoihin perustuvassa kanta-arviossa yksi tärkeä kriteeri on havaintojen välinen maantieteellinen etäisyys. Etäisyyskriteerin käyttöön liittyvässä virheriskissä näyttää olevan alueellisia eroja. Itärajan lähellä naaraskarhujen elinpiirit ovat pienempiä kuin naaraiden elinpiirit Keski-Suomessa, ja niiden liikkuma-alojen päällekkäisyys on vähäisempää (Kojola & Heikkinen 2012a). Naaraiden keskinäinen lähisukulaisuus on tärkein syy elinpiirien huomattavalle päällekkäisyydelle, ja tässä suhteessa Itä-Suomi ja Keski-Suomi erosivat toisistaan: naaraat olivat sukua keskenään vain Keski-Suomen tutkimusalueella (Kojola & Heikkinen 2012a). Sukuklaanirakenteen heikentyminen naaraskarhujen tilankäytössä juontune metsästyksestä. Ajatusta tukevat tulokset Ruotsin karhuista (Andreas Zedrosser, suull. arvio 2015)

Naaraskarhujen lisääntyvyydestä on saatu tietoa yksilöllisen seurannan avulla. Havaintoaineistosta laskettu keskimääräinen pentujen lukumäärä antaa tulokseksi todellisuutta pienemmän pentuekoon, sillä kaikkia pentuja ei havainnontekotilanteessa aina havaita (Zedrosser & Swenson 2005). Erityisen selvästi tämä koskee jälkihavaintoja, mutta ongelma vaivaa myös näköhavaintoja (Kojola, julkaisematon aineisto). Lisääntymisrytmistä saadaan kuva vain merkattuja naaraita seuraamalla. Suomessa kerätty aineisto ei ole laaja, mutta riittävän suuri kertomaan sen, että sekä Itä-Suomen että Keski-Suomen naaraskarhujen lisääntyvyys on erittäin korkea. Naaraat pitivät lisääntymisessään normaalisti vain yhden välivuoden (keskiarvo 1,1 vuotta, 23 havaintoa 13:sta GPS -lähettimellä merkatulta naaraalta) ja keskimäärin pentueissa oli 2,6 pentua (n = 47 pentuetta, aineistoa 20 naaraalta). Tämän pienen aineiston (Kojola ym., julkaisematon) pohjalta näyttää siltä, että naaraskarhujen lisääntyvyys on vähintään samalla

tasolla kuin Ruotsissa, jonka karhukanta on arvioitu erittäin tuottavaksi (vrt. Zedrosser ym. 2009).

Venäjällä elää noin 180 000 karhua (Bragina ym. 2015). Suomeen rajoittuvilla alueilla kannantiheys on viime vuosikymmeninä joko hieman kasvanut (Venäjän Karjala) tai pysynyt vakaana (Murmansk Oblast ja Leningrad Oblast) (Bragina ym. 2015). Venäjän Karjalassa arvioidaan olevan noin 3 200 karhua (K. Tirronen, Venäjän Tiedeakatemia), joka antaa keskimääräiseksi kannantiheydeksi noin 20 yks/1 000 km². Arvioitu keskitiheys on lähes kolme kertaa korkeampi kuin karhukannan arvioitu keskimääräinen tiheys Suomessa. Suomessa Venäjän Karjalan arvioitua keskitiheyttä vastaavia kannantiheyksiä ja myös mainittua keskiarvoa korkeampia tiheyksiä on paikallisesti itärajan tuntumassa Kainuussa sekä Pohjois- ja Etelä-Karjalassa.

Skandinavian karhukanta keskittyy Ruotsiin, missä arvioidaan olevan noin 2 800 karhua (Swenson ym. 2017). Norjassa elää noin 125 karhua. Niiden esiintyminen painottuu Ruotsin rajan tuntumaan ja Paatsjoen alueelle Koillis-Norjassa. Vuonna 2015 maassa tavattiin kuusi pentuetta, mikä jää kauas 13 pentueen virallisesta tavoitteesta (Aarnes ym. 2016).

Suomen karhukannalla on vahva yhteys Venäjällä elävään karhukantaan (Pulliainen 1990). Etelä- ja Keski-Suomen karhukannan geneettinen monimuotoisuus on lisääntynyt selvästi viimeksi kuluneiden kahdenkymmenen aikana. Syynä on tulomuutto Venäjältä (Kopatz ym. 2014, Hagen ym. 2015). Pohjois-Suomessa monimuotoisuus oli 1990-luvulla korkeampi kuin Etelä- ja Keski-Suomessa eikä siinä ole havaittu myöhempiä muutoksia puoleen tai toiseen (Hagen ym. 2015). Pohjois-Suomeen tulee karhuja myös Pohjois-Ruotsista, mikä saattaa osaltaan heijastua poronhoitoalueen karhukannan geneettiseen rakenteeseen. Kokonaisuudessaan skandinaavisen ja suomalais-venäläisen karhukannan välinen geenivaihto on varsin rajallista (Kopatz ym. 2014, Schregel ym. 2015, Kopatz ym. 2021). Geenivirran pääsuunta poronhoitoalueen länsirajalla on ollut Skandinavian karhukannasta Suomen karhukantaan (Kopatz ym. 2021) mihin lienee pääasiallisena selityksenä karhukannan korkeampi tiheys Pohjois-Ruotsissa kuin Pohjois-Suomessa.

POIKKEUSLUVAN KOHTEENA OLEVAN RIISTAELÄINLAJIN KÄYTTÄYTYMINEN HAETULLA POIKKEUSLUPA-ALUEELLA

Hakemusalueelta on ilmoitettu riistavahinkorekisterin ja Inarin maaseutuelinkeinoviranomaisen tietojen perusteella kolme karhun tappamaa poroa, joiden arvioitu tappopäivämäärä on 9.5.2025-11.5.2025 väliseltä ajalta.

Hakemuksen mukaan hakemusalueella on viisitoista karhua. Hakija on myös todennut, että: "Pelkästään Näätämöjoki vuomassa oli metsästäjien mukaan viime syksynä 5-6 eri karhua. Tekivät niin paljon vahinkoja että metsästäjät eivät uskaltaneet enää lähteä pyytämään kun poron raatoja oli niin paljon että olisi mahdollista tulla syytetyksi haaskapyynnistä. Joten metsästyspaine oli olematon. Lisäksi tunturissa nähtiin tokan laidalla viime kesänä kesäkuun puolivälin paikkeilla MHn edustajan kanssa kotkalennolla kopterista 3 karhua kesätokan vieressä. 2800 porosta noin 400 raavasta katosi viime kesän aikana karhujen ja susien takia. Lisäksi siihen lisätään vasat joita on kadonnut 700-1000kpl."

VIRANOMAISTEN, JULKISIA HALLINTOTEHTÄVIÄ HOITAVIEN ORGANISAATIOIDEN JA TUTKIMUSLAITOSTEN TIEDOT, JOTKA LIITTYVÄT POIKKEUSLUVAN HAKUPERUSTEeseen

Hakemusalueelta on ilmoitettu riistavahinkorekisterin ja Inarin maaseutuelinkeinoviranomaisen tietojen perusteella kolme karhun tappamaa poroa, joiden arvioitu tappopäivämäärä on 9.5.2025-11.5.2025 väliseltä ajalta.

TOIMENPITEET, JOTKA POIKKEUSLUVAN SIJASTA VOITAISIIN TOTEUTTAA (MUUN TYYDYTTÄVÄN RATKAISUN KÄYTTÖ)

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta velvoittaa jäsenvaltiot esittämään täsmälliset ja asianmukaiset perustelut sille, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole niiden päämäärien saavuttamiseksi, joihin on vedottu poikkeuksen tueksi (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomio C-342/05, kohta 31 ja unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 49). Tätä perusteluvollisuutta ei ole noudatettu silloin, kun poikkeuksesta tehdyssä päätöksessä ei ole mainintaa siitä, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, eikä viittausta tämän osalta merkityksellisiin teknisiin, oikeudellisiin ja tieteellisiin selvityksiin (unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu, C-674/17, kohta 50).

Maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän Suomen karhukannan hoitosuunnitelman mukaan Suomessa ei suoriteta karhun siirtoistutuksia. Lisäksi Suomen riistakeskus katsoo, että metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti muuna tyydyttävänä ratkaisuna ei voida pitää karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa koskevan poikkeusluvun kohdalla yksilön tai yksilöiden loukuttamista tai nukuttamista ja siirtämistä toisaalle. Tätä on perusteltu tarkemmin asetusmuutosta koskevassa asetusmuistiossa (VN/8175/2024, 10.7.2024).

Vahinkoa aiheuttavan karhun häätäminen hakemusalueelta ei ole tyydyttävä ratkaisu vahinkojen estämiseksi, koska poroja tappamaan oppinut karhu todennäköisesti palaa takaisin elinpiirilleen saalistamaan poroja tai se siirtyy toiselle alueelle tappamaan poroja. Porot laiduntavat alueella vapaana. Poronhoidon luonne ja olosuhteet huomioon ottaen petojen porotaloudelle aiheuttamia vahinkoja ei käytännössä voida ehkäistä esimerkiksi aitaamalla poroja. Karhu voi tappaa poroja myös poroaitojen sisällä. Karhun pyyntiin myönnettyjen lupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että vahinkoa aiheuttavan yksilön poistamisella voidaan estää vahinkojen syntymistä.

Porovahinkojen ennalta ehkäisyä on selvitetty erillisissä hankkeissa, kuten esimerkiksi Suomussalmen kunnan hallinnoimassa ”Maasuurpetojen vaikutukset, seuranta ja vahinkojen ennaltaehkäisy” -hankkeessa (Järvenpää 2014). Hankkeessa ei kuitenkaan löydetty porotalouden kannalta toimivia ratkaisuja porovahinkojen ehkäisemiseksi. Selvitykset ja käytännön kokemukset ovatkin osoittaneet, että poronhoitoalueella ei ole metsästyksen ohella tällä hetkellä käytännössä toteutettavissa muita tyydyttäviä ratkaisuja karhun aiheuttamien erityisen merkittävien porovahinkojen ehkäisemiseksi, sillä maastossa vapaasti laiduntavien porojen suojaaminen on käytännössä mahdotonta, ja vahinkoja syntyy porojen valvonnasta ja laiumilla läsnäolosta huolimatta (usein yöaikaan).

Hakijan mukaan: "Tokassa käyty joka päivä ja silti tulevat suoraan

tokkaan." lisäksi hakija on todennut, että: "Laskennassa käytet arvot siitovaatimet x3 1600e/kpl , tokassa käyty joka päivä mutta kolme karhua silti tulleet tokan sisälle välittämättä kelkka liikenteestä. Raatojen sijainnista joka suuntaan on kantavia vaatimia jotka alkavat ja ovat jo alkaneet vasomaan. Karhut ovat porojen muuttoreitin varrella kun porot muuttavat luontaisen laidunkierron mukaisesti tunturialueille vasomaan nyt keväällä. Tulevia vahinkoja on mahdotonta estää kun lumet sulavat eikä yhden Karhun poistamisella ole suurta merkitystä jos kaksi vielä jää pyytämään vasovia vaatimia ja vasta syntyneitä vasa. Tuommoinen kolmikko tulee aiheuttamaan kohtuuttoman suuret vahingot nyt vasonnan aikaan."

Suomen riistakeskus on ottanut päätöksenteossa huomioon myös sen, että hakemusalueella porot laiduntavat tähän vuoden aikaan vapaasti luonnossa, joten käytännössä on mahdotonta estää karhun aiheuttamat porovahingot muulla tavalla kuin poistamalla erityisen merkittävää vahinkoa aiheuttava yksilö tappamalla. Myös korkein hallinto-oikeus (Dnro 3493/1/13, annettu 28.05.2014) ja Pohjois-Suomen hallinto-oikeus (Dnro 1772/03.04.04.04.34/2022, annettu 7.12.2023) ovat katsoneet vastaavan kaltaisissa tilanteissa suden osalta antamissa päätöksissään ja edelleen 2025-1-000-36341-1 18 / 25 Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ilveksen osalta annetussa päätöksessä (Dnro 00022/17/7305, annettu 30.11.2018), että tarvittavan vaikutuksen saavuttamiseksi ei ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin kyseisten suurpetojen poistaminen tappamalla hakemusalueelta.

Hakemusalueella ei siten ole muuta tyydyttävää ratkaisua lisävahinkojen estämiseksi. Vahinkotilastojen perusteella ja aikaisempien vuosien kokemusten perusteella voidaan arvioida, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot edelleen jatkuvat ja kasvavat, mikäli poroja tappavaa karhua ei saada metsästettyä. Karhun pyyntiin myönnettyjen poikkeuslupien käytön seurannalla on voitu osoittaa, että vahinkoa aiheuttavan aiheuttavien yksilöiden poistamisella voidaan estää erityisen merkittävien porovahinkojen syntymistä. Hakemusalueella toteutuu siten tilanne, johon unionin tuomioistuimen tuomion C-601/22 kohdassa 71 viitataan: "Kuten komissio ohjeasiakirjansa 3–24 kohdassa pääosin toteaa, on kuitenkin vielä edellytettävä, että tuleva vahinko ei yhtäältä ole puhtaasti hypoteettinen – mikä on osoitettava todisteilla – ja että vahingon on toisaalta voitava katsoa johtuvan ainakin suurelta osin poikkeuksen kohteena olevasta eläinlajista." Näin ollen Suomen riistakeskus on päätösharkinnassaan katsonut asiassa merkitykselliseen parhaaseen tieteelliseen ja tekniseen asiantuntemukseen tukeutumalla sekä ottamalla huomioon akuutissa tilanteessa kyseessä olevaan erityiseen vahinkotilanteeseen liittyvät olosuhteet, että asetetun päämäärän saavuttamiseksi ja akuutin vahinkotilanteen ratkaisemiseksi ei ole päätöksen mukaisella poikkeuslupa-alueella olemassa muuta tyydyttävää ratkaisua (ks. C-674/17 ja C-601/22). Toisin sanoen Suomen riistakeskus on arvioinut muita mahdollisia ratkaisuja asiassa merkityksellisen parhaan käytettävissä olevan tieteellisen ja teknisen asiantuntemuksen perusteella ottamalla huomioon myös muun muassa niiden taloudelliset vaikutukset - vaikka ne eivät olekaan ratkaisevia - ja punnitsemalla näitä ratkaisuja suhteessa asianomaisen eläinlajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista koskevaan yleiseen tavoitteeseen (ks. C-601/22, kohta 86).

Suomen riistakeskus katsoo, että hakemusalueella syntyneet vahingot kokonaisuudessaan ovat jo erityisen merkittäviä ja todennäköisesti kasvavat edelleen. Hakemusalueella ei siten ole muuta tyydyttävää ratkaisua

lisävahinkojen estämiseksi.

Hakemusalueella on tänä keväänä ollut voimassa yksi poikkeuslupa karhun tappamiseen, edellinen lupa oli osittain päällekkäin tämän luvan lupa-alueen kanssa. Luvalla on saatu karhu saaliiksi 30.4.2025. Tämän jälkeen hakemusalueelta on ilmoitettu riistavahinkorekisterin ja Inarin maaseutuelinkeinoviranomaisen tietojen perusteella kolme karhun tappamaa poroa, joiden arvioitu tappopäivämäärä on 9.5.2025-11.5.2025 väliseltä ajalta. Nämä tapetut porot eivät kuitenkaan ole edellisen luvan alueelta.

ARVIO KARHUN AIHEUTTAMISTA TULEVISTA VAHINGOISTA

Hakemusalueelta on ilmoitettu riistavahinkorekisterin ja Inarin maaseutuelinkeinoviranomaisen tietojen perusteella kolme karhun tappamaa poroa, joiden arvioitu tappopäivämäärä on 9.5.2025-11.5.2025 väliseltä ajalta.

Hakijan arvion mukaan karhu on aiheuttanut tähän mennessä 4 800 euron suuruiset vahingot. Hakija myös katsoo, että: "Laskennassa käytet arvot siitovaatimet x3 1600e/kpl , tokassa käyty joka päivä mutta kolme karhua silti tulleet tokan sisälle välittämättä kelkka liikenteestä. Raatojen sijainnista joka suuntaan on kantavia vaatimia jotka alkavat ja ovat jo alkaneet vasomaan. Karhut ovat porojen muuttoreitin varrella kun porot muuttavat luontaisen laidunkierron mukaisesti tunturialueille vasomaan nyt keväällä. Tulevia vahinkoja on mahdotonta estää kun lumet sulavat eikä yhden Karhun poistamisella ole suurta merkitystä jos kaksi vielä jää pyytämään vasovia vaatimia ja vasta syntyneitä vasaaja. Tuommoinen kolmikko tulee aiheuttamaan kohtuuttoman suuret vahingot nyt vasonnan aikaan."

Karhut käyttävät keväällä talviunilta noustuaan pääasiallisena ravintonaan lihaa, jota ne saavat paitsi haaskoista myös tappamalla hirven tai poron. Huhti- toukokuussa, ennen vasonta-aikaa, karhut saalistavat aikuisia poroja, jotka ovat pääosin vasomaan valmistautuvia naaraita eli vaatimia. Tällöin karhun aiheuttama porovahinko kohdistuu paitsi vaatimeen myös sen kantamaan vasaan. Poron vasonta ajoittuu pääosin toukokuulle ja tällöin karhujen saalistus kohdistuu aikuisten porojen sijaan vasoihin.

Suomessa ja Ruotsissa tehtyjen tutkimusten mukaan karhujen poronvasoihin kohdistama predaatio ajoittuu selkeästi vasonnan alun ja 10.6. väliseen aikaan, jona aikana yksikin karhu voi vasonta-alueella aiheuttaa jopa kymmenien vasojen menetykset poronomistajille. Myöhemmin kesällä karhun aiheuttamat porovahingot ovat satunnaisempia.

Skandinavian karhukannan ravinnonkäyttöä selvittäneissä tutkimuksissa on osoitettu, että liharavinnon osuus karhun ruokavaliossa kasvaa pohjoista kohden. Ruotsissa Norrbottenissa vuosina 2010-2012 tehdyssä laajassa tutkimuksessa selvitettiin karhun aiheuttamia porovahinkoja ja tulos oli, että vasonta-alueella liikkuvat GPS-pantakarhut tappoivat vasonnan ja 9.6. välisenä aikana keskimäärin 11 poronvasaa ja 0,4 vaadinta karhua kohden. Eraspuentujen kanssa liikkuvat naarat tappoivat eniten, keskimäärin 18 vasaa/karhu, yksin liikkuvat naarat 14 urosten tahdin ollessa keskimäärin seitsemän vasaa.

Karhujen yksilöllinen vaihtelu on kuitenkin suurta, sillä ruotsalaistutkimuksessa eri karhuyksilöt tappoivat

kevään ja alkukesän aikana enimmillään 37 poronvasaa joidenkin karhujen saldon jäädessä nolnaan. Osa tutkimuskarhuista tappoi poronvasojen sijaan hirvenvasoja, mikä selittyy karhujen yksilöllisillä liikkeillä vasonta-alueella tai sen ulkopuolella. Vastaavia havaintoja saatiin myös RKTL:n Kuusamossa 2000-luvun puolivälissä tekemissä GPS-karhujen seurantaan perustuneissa tutkimuksissa.

Suomen riistakeskus katsoo, että vuodenaikaan nähden on oletettavissa, että porotaloudelle aiheutuvat vahingot kasvavat edelleen huomattavasti, mikäli karhua ei poisteta.

RAJATTU ALUE

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät. Raja on tehty myös siten, että varmistuttaisiin mahdollisimman hyvin siitä, että pyynti kohdistuu juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavaan karhuun ja että myös poikkeusluvan käyttö on käytännössä mahdollista huomioiden karhun luonnollinen liikkuminen lupa-alueen sisällä. Lisäksi Suomen riistakeskus on asettanut ehdot -kohdassa ehdon, jonka perusteella pyynnin tulee kohdistua vahinkoa aiheuttaneeseen karhuyksilöön, huomioiden Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun mukaiset perustelut (Dnro 2584/1/07).

Suomen riistakeskus katsoo hakemuksessa esitetyn ja muiden selvitysten perusteella edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää päätöksen mukaisesti rajatulle alueelle.

Poikkeusluvan käyttäjän tulee ottaa huomioon, että oikeudesta metsästää luonnonsuojelulain mukaisilla suojelualueilla on lisäksi voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

POIKKEUSLUPA-AIKA

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää korkeintaan 31 vuorokauden ajaksi.

Suomen riistakeskus katsoo, että poikkeuslupa voidaan myöntää 29.5.2025 saakka huomioiden alueen ennuste lumitilanteen kehittymisestä ja päätökselle asetettu ehto katkeamattomasta jäljityksestä. Suomen riistakeskus katsoo, että aika on riittävä, jotta tällä ajanjaksolla pyynnin kohteena oleva yksilö liikkuu pyyntialueen sisällä ja se voidaan havaita. Lisäksi yksilö voidaan saada todennäköisemmin pyydetyksi, koska voidaan tehdä useampia pyyntiyrityksiä ja muuttaa ja kehittää tarvittaessa pyyntitaktiikkaa. Myös alueen vaativista olosuhteista johtuen edellä mainitun pyyntiajan käyttö on perusteltua.

SALLITUN PYYNNIN MÄÄRÄ

Lupa on myönnetty hakemuksesta poiketen yhden karhun pyydystämiseen.

Suomen riistakeskus katsoo, että tämä ohjaa hakijaa aluerajauksen ja karhun yksilöimisen osalta kirjatun ehdon lisäksi kohdistamaan pyyntiä juuri erityisen merkittävää vahinkoa porotaloudelle aiheuttavaan karhuun. Lisäksi Suomen riistakeskus on päättänyt eläinsuojelullisten seikkojen takia, että poikkeuslupa ei koske naarasta, jota vuotta nuorempi pentu seuraa.

Suomen riistakeskus on päättänyt ettei poikkeuslupa koske karhun vuotta nuorempaa pentua, koska on ilmeistä ettei pentu aiheuta kyseistä vahinkoa.

PÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄT MUUT POIKKEUKSET

Suomen riistakeskus katsoo, että tässä nimenomaisessa tapauksessa jo syntyneet vahingot ovat erityisen merkittäviä ja enempien vahinkojen estämiseksi pyynti tulee voida suorittaa mahdollisimman tehokkaasti. Ottaen huomioon alueen olosuhteet, jo syntyneet erityisen merkittävät vahingot ja riskin enempien vahinkojen syntymiseen, Suomen riistakeskus katsoo, että:

1) Pyynnin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 32 §:ssä säädetystä maalla kulkevan moottorikäyttöisen ajoneuvon (moottorikelkka) ja ilma-aluksen (helikopteri) käytön rajoituksesta. Suomen riistakeskus on kuitenkin rajoittanut pyynnissä käytettävien maalla kulkevien moottorikäyttöisten ajoneuvojen (moottorikelkkojen) määrän kymmeneen (10) ja ilma-alusten (helikopteri) määrän yhteen (1), jotta päästään tehokkaaseen pyynnin toteuttamiseen erityisen merkittävien vahinkojen estämiseksi.

2) Lisäksi tässä yhteydessä on tarpeen poiketa metsästysaseen kuljettamista moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) koskevasta metsästyslain 35 §:n 3 momentin kiellosta, koska hakijalla on tähän hyväksyttävä syy.

Suomen riistakeskus on päättänyt antaa luvan poiketa metsästyslain 35 §:n 2 momentin kiellosta karhun välittömässä lopettamistilanteessa, jolloin metsästysase voi olla maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (moottorikelkka) tai ilma-aluksessa (helikopteri) moottorin käydessä ladattuna ja sijoittamattomana suojukseen tai suojattuun tilaan. Poikkeaminen on tarpeen lopettamistilanteen sujuvoittamiseksi.

3) Pyynnin yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 5 kohdan keinotekoisien valolähteen käyttökiellosta. Pyynnin tehokkuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi Suomen riistakeskus katsoo, että tarvittaessa hämärän ja pimeän aikaan on tarpeen käyttää keinovaloa ja sallia em. poikkeus.

Suomen riistakeskus ei ole myöntänyt poikkeusta metsästyslain 33 §:ssä säädetystä yöammuntaa varten tarkoitetuista tähtäyslaitteista, jotka elektronisesti suurentavat tai muuttavat kuvaa, ei peilejä ja muita häikäiseviä laitteita, eikä ääntä synnyttävää koneellista laitetta koskien. Suomen riistakeskus katsoo, että jo myönnetty poikkeukset ovat riittävät tehokkaan ja turvallisen pyynnin takaamiseksi.

LOPPUYHTEENVETO

Euroopan unionin tuomioistuimen mukaan (tuomio C-674/17, 10.10.2019)

luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohta, jossa määritellään yksityiskohtaisesti ja kattavasti edellytykset, joilla jäsenvaltiot voivat poiketa 12–14 artiklasta sekä 15 artiklan a ja b alakohdasta, on direktiivillä käyttöön otettua suojelujärjestelmää koskeva poikkeus, jota on tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 20.10.2005, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, C6/04, EU:C:2005:626, 111 kohta ja tuomio 10.5.2007, komissio v. Itävalta, C-508/04, EU:C:2007:274, 110 ja 128 kohta) ja jonka vuoksi todistustaakka edellytysten täyttymisestä on päätöksen tekevällä viranomaisella kunkin poikkeuksen osalta (ks. vastaavasti tuomio 8.6.2006, WWF Italia ym., C60/05, EU:C:2006:378, 34 kohta). Poikkeuslupan hakija on esittänyt perusteensa hakemuksessaan. Koska todistustaakka poikkeuslupaedellytysten täyttymisestä on Suomen riistakeskuksella, on Suomen riistakeskus selvittänyt hakemuksen perusteita hakemuksessa esitettyä seikkaperäisemmin päätöksestä ilmenevällä tavalla.

Hakijalle myönnetään poikkeuslupa metsästyslain 41 a §:n 1 momentin mukainen poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi yhden karhun tappamiseen päätöksessä rajatulle alueelle porotaloudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Yhden karhun poistaminen ei haittaa myöskään suotuisan suojelutason säilyttämistä tai sen saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella.

Hakijalle myönnetään myös lupa käyttää pyynnissä päätöksessä erikseen mainittuja kiellettyjä pyyntimenetelmiä, koska poroja tappava karhu on tarkoituksenmukaista poistaa mahdollisimman nopeasti uusien vahinkojen estämiseksi.

Edellä mainituilla perusteluilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana myös, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, koska poikkeuslupa erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi menettäisi merkityksensä, jos sitä ei voisi panna täytäntöön heti päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien.

Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita:

metsästyslain (615/1993) 32 §:n 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 35 §:n

2 ja 3 momentti, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 §:n 1 momentti ja 7 §:n 1 ja 3 momentti, poikkeusluvan ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavasta karhun metsästyksessä metsästysvuonna 2024-2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (451/2024) 1-3 §, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n 1 momentin 7 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Eerojuhani Laine 0294312124 eerojuhani.laine@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Eerojuhani Laine
Riistasuunnittelija

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
METSÄHALLITUS
METSÄHALLITUS, ERÄVALVONTA
LAPIN POLIISILAITOS
LAPIN RAJAVARTIOSTO
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON LAPIN PIIRI RY
PALISKUNTAIN YHDISTYS
LUONNONVARAKESKUS
INARIN RIISTANHOITOYHDISTYS
INARIN KUNTA

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Lupa-alueen kartta

LIITE 2: Luonnonvarakeskuksen kaatolomake

LIITE 3: Luonnonvarakeskuksen saate

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajankohda

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajankohda jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 Oulu
 Käyntiosoite: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Torikatu 34–40, Oulu
 Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42800 Faksi: 029 56 42841

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2024 ja 2025 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1019/2023) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.